

2023- yil yanvar-iyun oylari uchun
dastlabki ma'lumot

SURXONDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi:
(76) 225-65-74

TASHQI SAVDO AYLANMASI

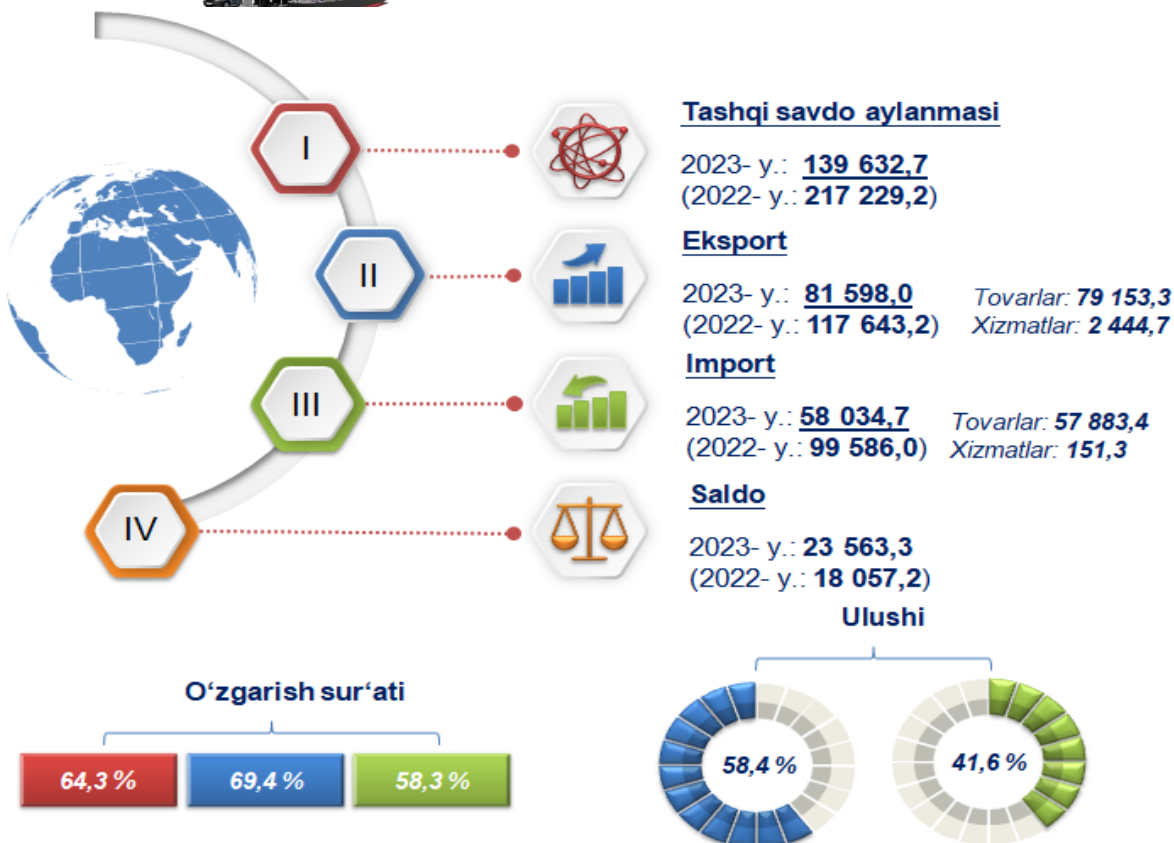
Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Surxondaryo viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, **2023-** yil yanvar-iyun oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **139 632,7 ming AQSH** dollariga yetdi va **2022-** yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan **77 596,5 ming AQSH** dollariga yoki **35,7 %** ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-iyun, ming AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi **81 598,0** ming AQSH dollariga (**30,6 %** ga kamaydi) va import hajmi **58 034,7** ming AQSH dollariga (**41,7 %** ga kamaydi). Hisobot davrida **23 563,3** ming AQSH dollari qiymatida aktiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

SURXONDARYO VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2023- yil yanvar-iyun, ming AQSH dollari)

<p>Pokiston</p> <p>TSA – 37 094,5</p> <p>Eksport: 24 674,8 Import: 13 620,7</p> <p> 26,6 %</p>	<p>XXR</p> <p>TSA – 33 792,1</p> <p>Eksport: 20 171,4 Import: 13 620,7</p> <p> 24,2%</p>	<p>Rossiya Federatsiyasi</p> <p>TSA – 13 008,1</p> <p>Eksport: 9 873,4 Import: 3 134,7</p> <p> 9,3 %</p>	<p>Qozog‘iston</p> <p>TSA – 10 757,1</p> <p>Eksport: 4 481,6 Import: 6 275,5</p> <p> 7,7 %</p>	<p>Turkiya</p> <p>TSA – 9 734,3</p> <p>Eksport: 4 586,8 Import: 5 147,5</p> <p> 7,0 %</p>
<p>Afg‘oniston</p> <p>TSA – 8 561,6</p> <p>Eksport: 8 112,0 Import: 449,6</p> <p> 6,1 %</p>	<p>Tojikiston</p> <p>TSA – 6 468,7</p> <p>Eksport: 2 141,2 Import: 4 327,5</p> <p> 4,6 %</p>	<p>Italiya</p> <p>TSA – 3 285,7</p> <p>Eksport: 0,0 Import: 3 285,7</p> <p> 2,4 %</p>	<p>Hindiston</p> <p>TSA – 2 388,2</p> <p>Eksport: 949,1 Import: 1 439,2</p> <p> 1,7 %</p>	<p>Germaniya</p> <p>TSA – 2 036,4</p> <p>Eksport: 395,7 Import: 1 640,7</p> <p> 1,5 %</p>

Surxondaryo viloyati jahonning **53** mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Pokistonda (**26,6 %**), XXRda (**24,2 %**), Rossiyada (**9,3 %**), Qozog'istonda (**7,7 %**), Turkiyada (**7,0 %**), Afg'onistonda (**6,1 %**), Tojikiston (**4,6 %**), Italiyada (**2,4 %**), Hindistonda (**1,7 %**) va Germaniyada (**1,5 %**) qayd etilgan.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni iqtisodiy-ijtimoiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, Tojikiston, Turkmaniston, Qirg'iz Respublikasi va Qozog'iston kabi qo'shni davlatlar bilan TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti.

TASHQI SAVDO PROFITSITI BO'LGAN 14 TA DAVLAT

(2023- yil yanvar-iyun, ming AQSH dollari)

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan **9** ta davlatda ijobiy tashqi savdo balansi kuzatilgan. Xususan, Pokiston, XXR, Afg'oniston, Rossiya, Eron, Qirg'iz Respublikasi, Ozarbayjon, Polsha va Belarus davlatlari shular jumlasidandir. Qolgan **11** ta davlatlar bilan manfiy tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming AQSH dollari)

	Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
	Pokiston	25 400,9	36 766,2	37 094,5
	<i>Eksport</i>	19 383,5	16 887,9	24 674,8
	<i>Import</i>	6 017,5	19 878,2	12 419,7
	XXR	78 316,4	54 833,5	33 792,1
	<i>Eksport</i>	39 551,0	35 824,1	20 171,4
	<i>Import</i>	38 765,4	19 009,4	13 620,7
	Rossiya	24 180,5	48 661,6	13 008,1
	<i>Eksport</i>	10 341,1	12 514,0	9 873,4
	<i>Import</i>	13 839,4	36 147,6	3 134,7
	Qozog'iston	18 894,3	21 043,9	10 757,1
	<i>Eksport</i>	4 501,6	15 212,1	4 481,6
	<i>Import</i>	14 392,7	5 831,8	6 275,5
	Turkiya	15 964,6	13 824,0	9 734,3
	<i>Eksport</i>	8 365,1	10 176,8	4 586,8
	<i>Import</i>	7 599,5	3 647,2	5 147,5
	Afg'oniston	10 844,4	11 330,8	8 561,6
	<i>Eksport</i>	10 649,4	10 941,7	8 112,0
	<i>Import</i>	195,0	389,2	449,6
	Tojikiston	4 463,5	4 725,5	6 468,7
	<i>Eksport</i>	2 190,8	1 341,2	2 141,2
	<i>Import</i>	2 272,8	3 384,3	4 327,5
	Italiya	959,8	409,2	3 285,7
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	959,8	409,2	3 285,7
	Hindiston	663,5	2 123,0	2 388,2
	<i>Eksport</i>	-	306,5	949,1
	<i>Import</i>	663,5	1 816,5	1 439,2
	Germaniya	5 093,8	1 770,7	2 036,4
	<i>Eksport</i>	48,4	968,8	395,7
	<i>Import</i>	5 045,4	802,0	1 640,7

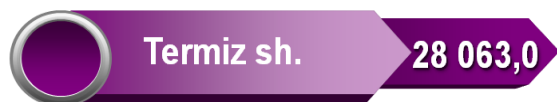
	Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
	Niderlandiya	173,1	35,0	1643,0
	<i>Eksport</i>	-	0,03	0,3
	<i>Import</i>	173,1	34,9	1642,7
	Eron	2848,2	4191,6	1561,2
	<i>Eksport</i>	65,3	3262,6	1190,8
	<i>Import</i>	2782,9	929,0	370,3
	Polsha	166,0	271,1	1105,6
	<i>Eksport</i>	103,9	185,1	757,5
	<i>Import</i>	62,1	86,0	348,1
	Belarus	1085,0	1512,0	914,5
	<i>Eksport</i>	389,7	1271,4	605,3
	<i>Import</i>	695,3	240,6	309,2
	Turkmaniston	539,8	838,3	731,6
	<i>Eksport</i>	130,6	273,3	135,6
	<i>Import</i>	409,2	565,0	596,1
	Koreya Respublikasi	547,6	993,9	702,4
	<i>Eksport</i>	-	13,5	0,03
	<i>Import</i>	547,6	980,4	702,4
	Qirg'iz Respublikasi	2764,8	6776,4	686,7
	<i>Eksport</i>	2115,9	6066,7	633,5
	<i>Import</i>	648,9	709,7	53,2
	Ozarbajjon	524,4	840,1	614,0
	<i>Eksport</i>	524,4	840,1	614,0
	<i>Import</i>	-	-	-
	Litva	146,1	1471,5	559,0
	<i>Eksport</i>	-	-	0,1
	<i>Import</i>	146,1	1471,5	558,9
	Ispaniya	84,9	3,1	540,3
	<i>Eksport</i>	84,9	-	-
	<i>Import</i>	-	3,1	540,3

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar-iyun)*

	Hajm ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Surxondaryo viloyati	139 632,7	64,3	100,0
Termiz sh.	28 063,0	94,2	20,1
<i>tumanlar:</i>			
Oltinsoy	4 167,9	50,6	3,0
Angor	6 828,9	101,9	4,9
Bandixon	2 444,3	86,5	1,8
Boysun	2 487,9	48,1	1,8
Muzrabot	5 068,1	82,8	3,6
Denov	20 590,0	74,0	14,7
Jarqo'rg'on	10 880,7	51,1	7,8
Qumqo'rg'on	3 812,0	62,1	2,7
Qiziriq	6 020,9	58,0	4,3
Sariosiyo	6 394,6	20,1	4,6
Termiz	16 967,6	66,4	12,2
Uzun	9 075,8	73,9	6,5
Sherobod	11 553,7	83,6	8,3
Sho'rchi	4 929,3	56,2	3,5

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

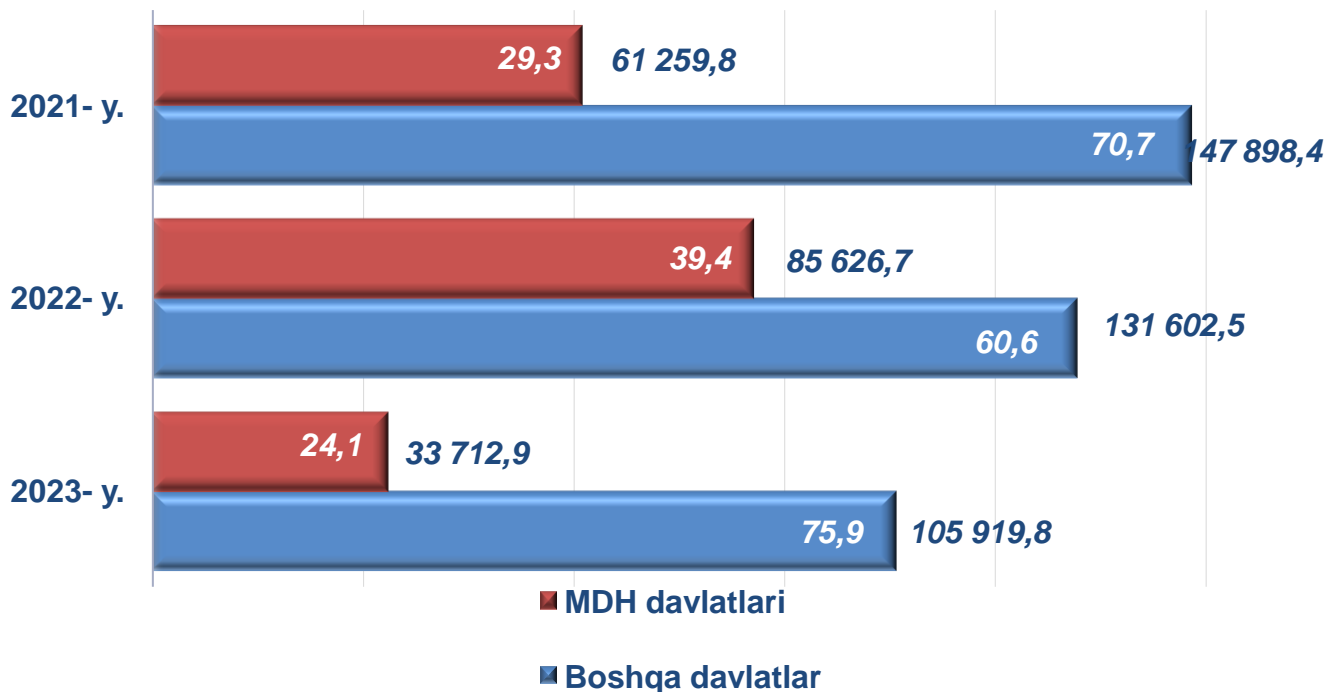

Surxondaryo viloyatida tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Termiz shahri **20,1** % ulush bilan **28 063,0** ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Bandixon tumanida **1,8** % ulush bilan **2 444,3** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **23,7** % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2022- yilning mos davriga nisbatan **15,3** % ga kamayib, so'ngi uch yilda eng past ko'rsatkichni qayd etdi.

Surxondaryo viloyatining boshqa xorijiy davlatlar bilan TSA 2023- yilning yanvar-iyun oylarida 2022- yilning mos davriga nisbatan **15,3** % ga ko'paydi va jami TSAdagi ulushi **70,7** % ni tashkil etdi.

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023- yil yanvar-iyun holatiga ko'ra, **33 712,9** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **18 953,2** ming AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import **14 759,7** ming AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

SURXONDARYO VILOYATINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar-iyun, ming AQSH dollari)

<p>Rossiya Federatsiyasi TSA – 13 008,1 Eksport – 9 873,4 Import – 3 134,7</p> 	<p>Qozog'iston TSA – 10 757,1 Eksport – 4 481,6 Import – 6 275,5</p>
<p>Tojikiston TSA – 6 468,7 Eksport – 2 141,2 Import – 4 327,5</p> 	<p>Belarus Respublikasi TSA – 914,5 Eksport – 605,3 Import – 309,2</p>
<p>Turkmaniston TSA – 689,5 Eksport – 643,6 Import – 45,9</p> 	<p>Qirg'iz Respublikasi TSA – 686,7 Eksport – 633,5 Import – 53,2</p>
<p>Ozərbayjon TSA – 614,0 Eksport – 614,0 Import – 0,0</p> 	<p>Ukraina TSA – 387,5 Eksport – 324,0 Import – 63,5</p>
<p>Armaniston TSA – 133,8 Eksport – 133,8 Import – 0,0</p> 	<p>Moldova Respublikasi TSA – 10,8 Eksport – 10,8 Import – 0,0</p>

Surxondaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (**38,6 %**), Qozog'iston (**31,9 %**) hamda Tojikiston (**19,2 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

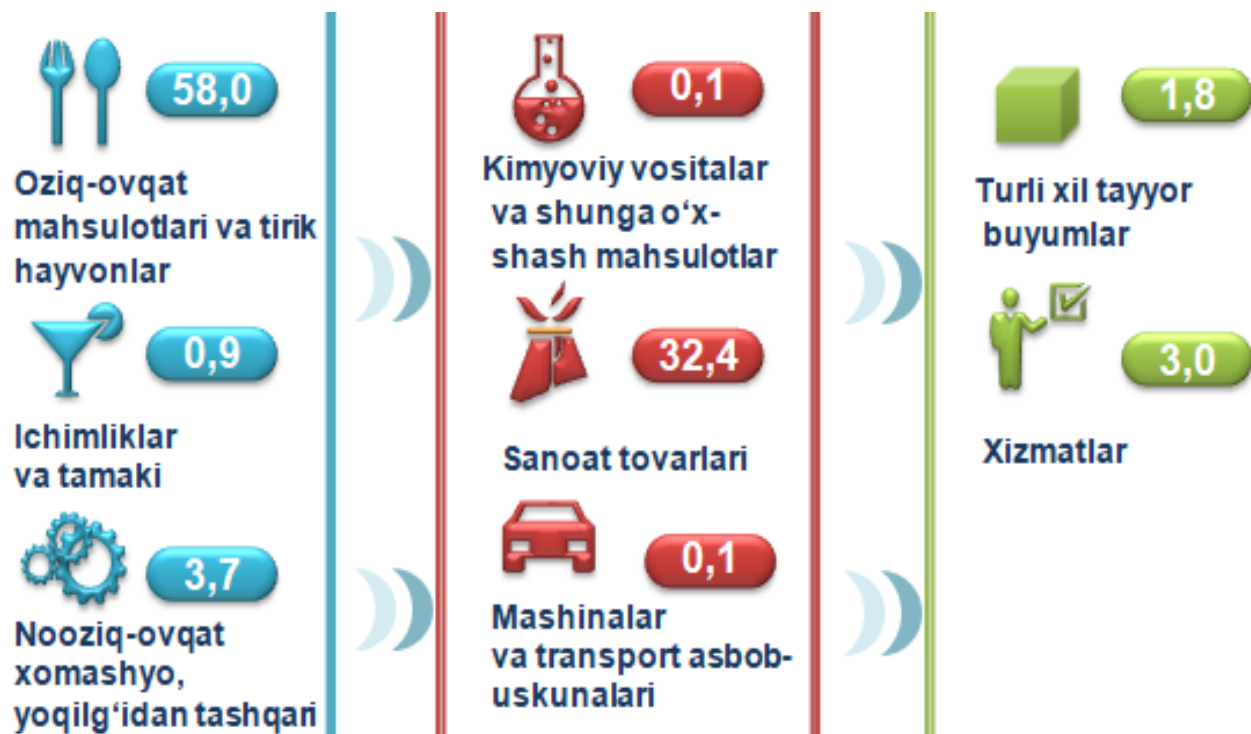
SURXONDARYO VILOYATINING EKSPORTI

Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida Surxondaryo viloyatida eksportyorlar soni **214** taga yetdi va ular tomonidan **81 598,0** ming AQSH dollari qiymatidagi (2022- yilning mos davriga nisbatan **35,7 %** ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilindi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2023- yil yanvar-iyun, ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasini (**keyingi o'rinlarda TIF TN**) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (**keyingi o'rinlarda – XSST**) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni **XSST** bo'yicha kodlashtirish, **TIF TN** va **XSST** o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

SURXONDARYO VILOYATINING XSST BO‘YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar-iyun, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O‘zgarish sur‘ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	117 643,2	81 598,0	117,7	69,4	100	100
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	49 860,3	47 360,0	137,8	95,0	42,4	58,0
Ichimliklar va tamaki	10,5	732,8	3,6	69,9 m.	-	0,9
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	4 707,0	3 037,0	62,7	64,5	4,0	3,7
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	622,5	-	32,1 m.	-	0,5	-
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	211,0	-	-	-	0,2	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	148,6	100,6	2,0 m.	67,7	0,1	0,1
Sanoat tovarlari	57 200,3	26 414,1	108,5	46,2	48,6	32,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	85,3	86,0	42,4	100,8	0,1	0,1
Turli xil tayyor buyumlar	3 123,4	1 422,8	2,5 m.	45,6	2,7	1,8
Xizmatlar	1 674,1	2 444,7	96,9	146,0	1,4	3,0

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **97,0 %** ni tashkil etib, ular oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**58,0 %**), sanoat tovarlari (**32,4 %**) va nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari (**3,7 %**) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

SURXONDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2023- yil yanvar-iyun)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2022- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	40 173,1	83,9
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	7 158,7	10,0 m.
Qaxva, choy, kakao, ziravorlar	17,1	2,3
Tirik hayvonlar, 03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	10,3	-
Shakar, shakardan mahsulotlari va asal	0,8	22,5
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	732,8	69,9 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Xayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	1132,1	3,1 m.
To'qimachilik tolalari (tops va boshqa titilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari	973,9	86,4
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	724,4	26,1
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom - ashyo va mineral xomashyo (ko'mir,neft va qimmat baho toshlardan tashqari)	206,5	47,3
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Bo'yoqlar, taninlar va bo'yoqlar	92,5	91,9
Noorganik kimyoviy moddalar	3,8	15,0 m.
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	2,6	108,6
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari;hojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	1,4	3,3
Birlamchi shakldagi plastmassalar	0,4	-
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashina va uskunalar, boshqa nomga ega bo'lmagan va boshqa nomdagi mashinalar qismlari.	78,4	11,1 m.
Avtomobillar (xavo podushkalaridagi transport vositalari xam)	4,2	6,5
Aniq soxalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	3,4	36,8

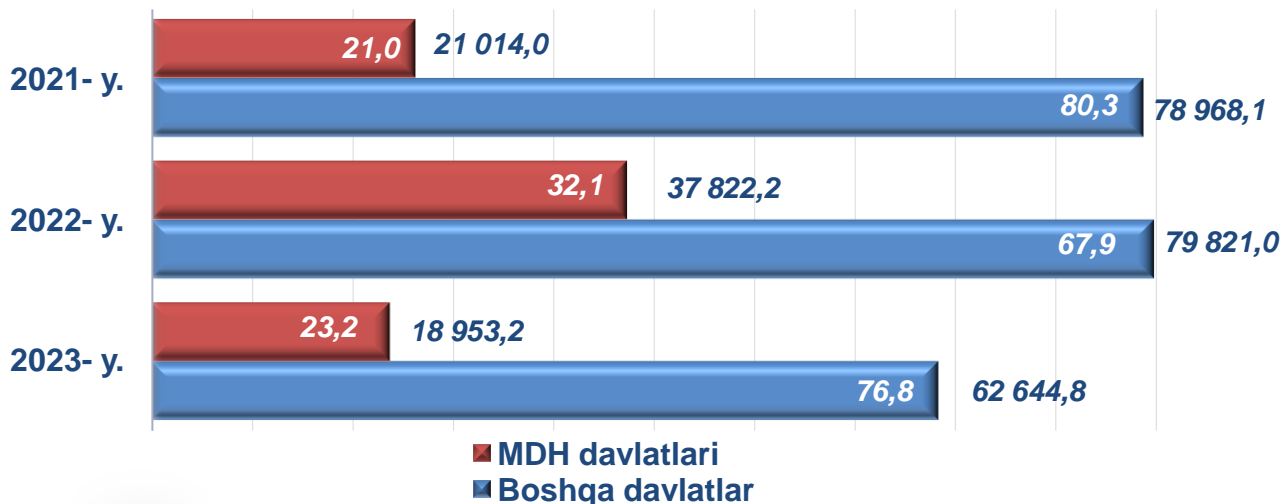
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, boshqa joyda tasniflanmagan tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	25 237,3	46,5
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tafsiflanmagan	771,9	119,4
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	373,1	5,2 m.
Metaldan tayyorlangan buyumlar boshqa joyda tafsiflanmagan	28,8	1,3
Mantar va yog'ochdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	3,0	4,6
Rezina buyumlari boshqa joyda tavsiflanmagan	0,1	8,6
Xizmatlar		
Transport xizmatlari	982,3	2,3 m.
Moliyaviy xizmatlar	749,9	162,7
Sayohat	454,2	69,4
Boshqa biznes xizmatlari	258,2	2,0 m.
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	883,4	33,4
Boshqa turdagi maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	400,3	2 341,1 m.
Poyabzal	118,1	7,7 m.
Mebel va ularning qismlari, ko'rpa-to'shaklar, matraslar, matraslar, yostiqlar va shunga o'xshash to'ldirilgan mebellar	20,7	4,5
Har xil tayyor mahsulotlar	0,3	10,8

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida MDH mamlakatlarga **18 953,2** ming AQSH dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qililib, jami eksportning **23,2 %** ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz, Pokiston, XXR, Rossiya, Afg'oniston, Turkiya, Qozog'iston va Tojikiston kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi **90,7 %** ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar-iyun, % da)

SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Pokiston	16 887,9	24 674,8	87,1	146,1	2	1
XXR	35 824,1	20 171,4	90,6	56,3	1	2
Rossiya	12 514,0	9 873,4	121,0	78,9	4	3
Afg'oniston	10 941,7	8 112,0	102,7	74,1	5	4
Turkiya	10 176,8	4 586,8	121,7	45,1	6	5
Qozog'iston	15 212,1	4 481,6	3,4 m.	29,5	3	6
Tojikiston	1 341,2	2 141,2	61,2	159,6	9	7
Eron	3 262,6	1 190,8	49,9 m.	36,5	8	8
Hindiston	306,5	949,1	-	3,1 m.	13	9
Polsha	185,1	757,5	178,2	4,1 m.	18	10
Qirg'iz Respublikasi	6 066,7	633,5	2,9 m.	10,4	7	11
Ozarbayjon	840,1	614,0	160,2	73,1	12	12
Belarus	1 271,4	605,3	3,3 m.	47,6	10	13
BAA	234,1	444,4	2,0 m.	189,8	16	14
Germaniya	968,8	395,7	20,0 m.	40,8	11	15
Iroq	234,4	363,1	14,8 m.	154,9	15	16
Vetnam	-	333,6	-	-	-	17
Ukraina	193,1	324,0	23,5	167,8	17	18
Turkmaniston	273,3	135,6	2,1 m.	49,6	14	19
Armeniya	88,8	133,8	-	150,7	22	20

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2023- yil yanvar-iyun)*

	Hajm Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Surxondaryo viloyati	81 598,0	69,4	100,0
Termiz sh.	3 517,9	75,0	4,3
<i>tumanlar:</i>			0,0
Oltinsoy	2 632,9	47,7	3,2
Angor	5 827,1	90,4	7,1
Bandixon	2 426,4	100,0	3,0
Boysun	2 032,4	53,6	2,5
Muzrabot	4 090,2	74,3	5,0
Denov	9 232,6	52,6	11,3
Jarqo'rg'on	7 730,1	46,2	9,5
Qumqo'rg'on	3 494,1	66,7	4,3
Qiziriq	4 960,5	127,2	6,1
Sariosiyo	3 699,2	169,0	4,5
Termiz	11 654,1	69,0	14,3
Uzun	6 046,0	64,3	7,4
Sherobod	9 548,6	79,5	11,7
Sho'rchi	4 357,9	88,3	5,3

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Termiz

11 654,1

Sherobod

9 548,6

Denov

9 232,6

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Boysun

2 032,4

Bandixon

2 426,4

Oltinsoy

2 632,9

Viloyatimiz eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Termiz tumani **14,3 %** bilan **11 654,1** ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Boysun **2,5 %** bilan **2 032,4** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yil yanvar-iyun oylarida **46 433,5** tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan **65,1 %** ga yoki **24 873,2** tonnaga kamaydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston (**47,0 %**), XXR (**11,9 %**), Rossiya (**11,3 %**), Afg'oniston (**10,7 %**) hamda Qozog'iston (**8,5 %**) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2023- yil yanvar-iyun oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **40 386,5** ming AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan **21,0 %** ga kamaydi va jami eksportdagi ulushi **49,5 %** ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2023- yil yanvar-iyun, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2023- yil yanvar-iyun)

Davlatlar	tonna	Ming AQSH dollari	Ulushi, % da *
Pokiston	6 133,7	18 999,7	47,0
XXR	4 848,7	4 806,1	11,9
Rossiya	6 228,4	4 550,1	11,3
Afg'oniston	5 493,4	4 305,6	10,7
Qozog'iston	18 761,7	3 419,5	8,5
Eron	941,5	1 137,7	2,8
Belarus	1 096,7	601,0	1,5
Germaniya	165,7	395,1	1,0
Polsha	816,7	375,2	0,9
Iroq	230,4	358,9	0,9
Ukraina	613,7	322,4	0,8
BAA	230,3	285,5	0,7
Ozarbayjon	188,2	227,7	0,6
Turkiya	114,0	144,3	0,4
Tojikiston	338,6	125,6	0,3
Turkmaniston	90,4	116,0	0,3
AQSH	17,3	108,6	0,3
Latviya	45,0	31,5	0,1
Gruziya	22,0	30,8	0,1
Boshqa davlatlar	57,3	45,1	0,1

* qiymat ifodasidan

2023- yil yanvar-iyun oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta Pokistonga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **47,0** %).

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So‘nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo‘shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O‘zbekiston uchun muhim soha bo‘lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo‘shilishini ta‘minlaydi.

To‘qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xom-ashyosini o‘rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo‘shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2023- yil yanvar-iyun oylari yakuni bo‘yicha **26 793,7** ming AQSH dollarilik to‘qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning **37,8** % ini tashkil etib, o‘tgan yilga nisbatan **53,0** % ga kamaydi.

Eksport qilingan to‘qimachilik mahsulotlari tarkibida ip kalava (**77,2** %), paxtadan gazlamalar (**13,1** %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan dunyoning **17** ta davlatiga eksport qilindi.

TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming AQSH dollari)

	2022- yil	2023- yil
Jami:	56 953,2	26 793,7
 Paxtadan yigirilgan ip	48 740,0	20 674,0
 Paxtadan gazlamalar	4 025,8	3 497,8
 Ipak va ipak mahsulotlari	1 147,0	1 306,5
 Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	2 648,3	883,4
 Gilamlar	16,8	352,5
 Boshqa to‘qimachilik mahsulotlari	375,3	79,5

DAVLATLAR KESIMIDA TO‘QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming AQSH dollari)

	2022- yil	2023- yil	O‘sish sur‘ati, % da
XXR	34 816,1	15 364,3	44,1
Turkiya	9 221,3	4 121,4	44,7
Rossiya	4 378,7	3 287,0	75,1
Pokiston	3 448,1	961,9	27,9
Tojikiston	200,0	835,1	4,2 m.
Afg‘oniston	434,7	774,2	178,1
Polsha	-	381,4	-
Vetnam	-	333,6	-
Qirg‘iz Respublikasi	2 582,9	191,0	7,4
BAA	123,6	158,8	128,5
Armeniya	88,8	133,8	150,7
Chexiya	-	119,3	-
Eron Islom Respublikasi	1 260,5	53,1	4,2
Qozog‘iston	-	45,3	-
Ozarbajjon	-	33,6	-
Germaniya	374,8	-	-
Belarus	23,7	-	-

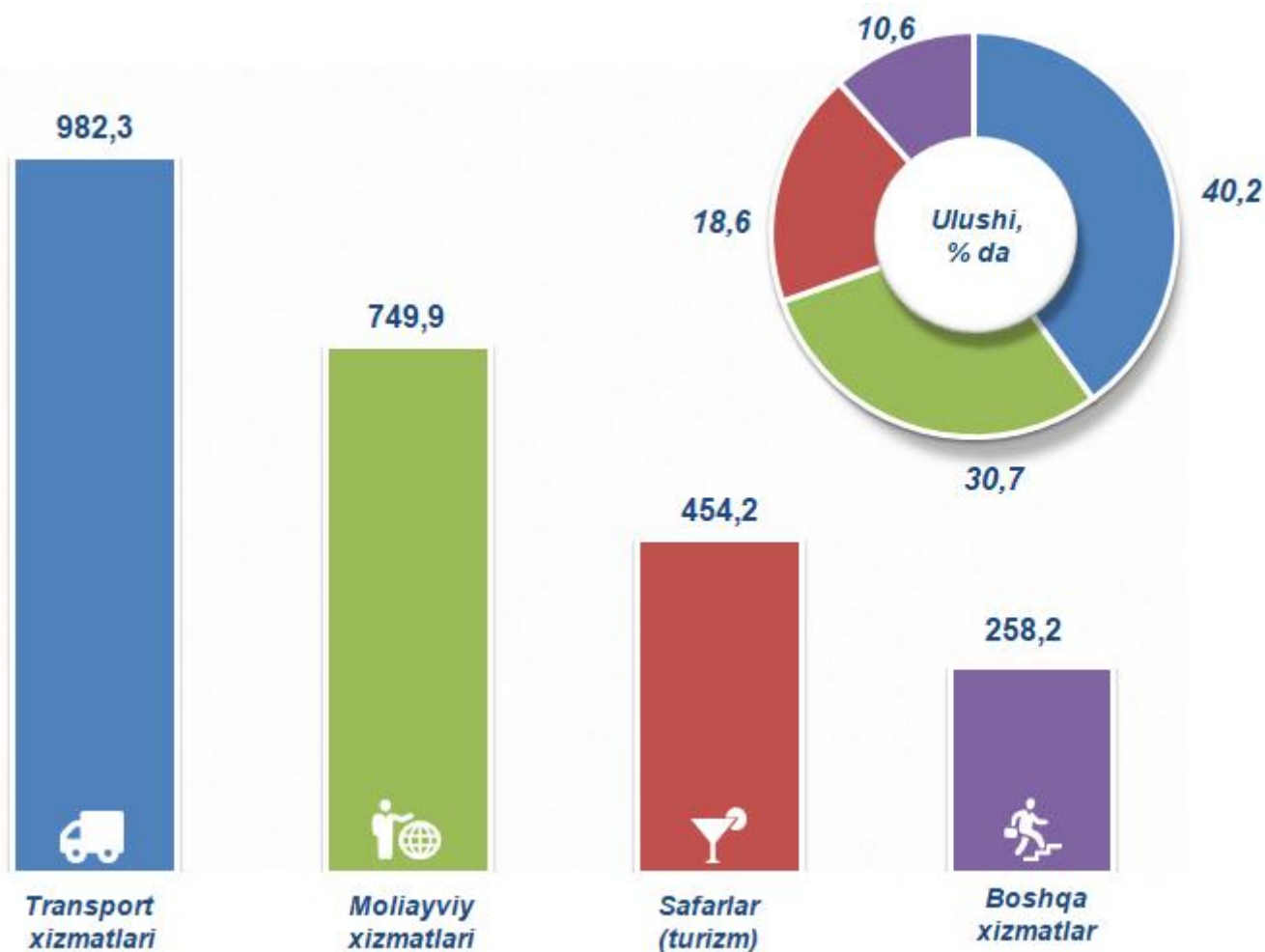
To‘qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi XXR (**57,3 %** – **15 364,3** ming AQSH dollari), Turkiya (**15,4 %** – **4 121,4** ming AQSH dollari) va Rossiya Federatsiyasi (**12,3 %** – **3 287,0** ming AQSH dollari) davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy yetilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2023- yil yanvar-iyun, ulushi, % da)

Xizmatlar eksporti hajmi **2 444,7** ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **3,0** % ini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **46,0** % ga ko'paydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport (**40,2** %), moliyaviy (**30,7** %), safarlar (turizm) (**18,6** %) va boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar (**10,6** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

SURXONDARYO VILOYATINING IMPORTI

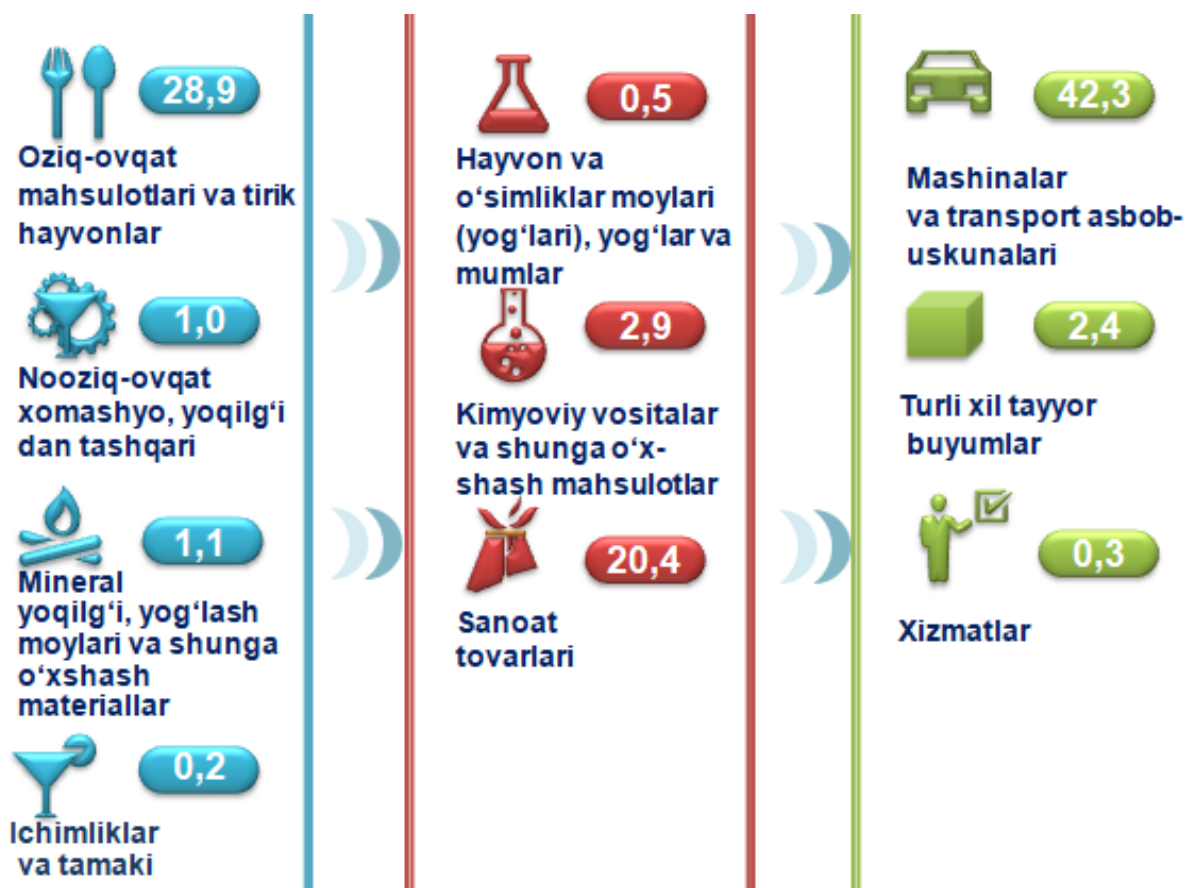

2023- yilning yanvar-iyun oylarida import hajmi **58 034,7** ming AQSH dollarini va 2022- yilning mos davriga nisbatan **69,4 %** ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (**42,3 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**28,9 %**), hamda sanoat tovarlari (**20,4 %**) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2023- yil yanvar-iyun, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **41 514,6** ming AQSH dollariga kamaydi va **57 883,4** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **151,3** ming AQSH dollariga yetdi.

SURXONDARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	99 586,0	58 034,7	91,2	58,3	100	100
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	28 092,7	16 748,2	194,0	59,6	28,2	28,9
Ichimliklar va tamaki	-	105,9	-	-	-	0,2
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1 734,9	593,5	37,5	34,2	1,8	1,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	291,4	632,2	42,3	216,9	0,3	1,1
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	289,9	-	-	-	0,5
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	2 812,4	1 715,6	164,0	61,0	2,8	2,9
Sanoat tovarlari	40 496,0	11 823,9	100,7	29,2	40,7	20,4
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	24 238,1	24 592,4	56,8	101,5	24,3	42,3
Turli xil tayyor buyumlar	1 732,4	1 381,8	47,9	79,8	1,7	2,4
Xizmatlar	188,0	151,3	313,8	80,5	0,2	0,3

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2023- yil yanvar-iyun)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	12 108,4	58,1
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	4 065,6	2,2 m.
Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	212,7	27,3
Turli xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	124,6	2,6 m.
Tirik hayvonlar, 03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	113,4	3,0
Shakar, shakardan mahsulotlari va asal	96,6	17,5
Qaxva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	26,9	34,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	402,3	-
Probka va yog'och taxtalar	172,1	120,7
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom - ashyo va mineral xomashyo (ko'mir,neft va qimmat baho toshlardan tashqari)	11,8	26,9
Xayvonlar va o'simliklardan olinadigan kelib chiqqan xom-ashyo materiallari,boshqa joyda tavsiflanmagan	7,3	0,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	632,2	2,2 m.
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	1 111,1	116,2
Birlamchi bo'lmagan plastmassalar	148,5	19,8
Organik kimyoviy moddalar	88,1	39,2
Noorganik kimyoviy moddalar	85,2	5,3 m.
Efir moylari, resinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga	79,6	2,2 m.
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	76,0	43,0
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlardan tashqari)	69,3	19,6
Birlamchi shakldagi plastmassalar	45,7	17,3
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	12,2	32,1
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	862,7	2,2 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarini blokli binolar, armatura va mahkamlash	324,5	28,3
Yo'l aksessuarlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	93,7	119,7

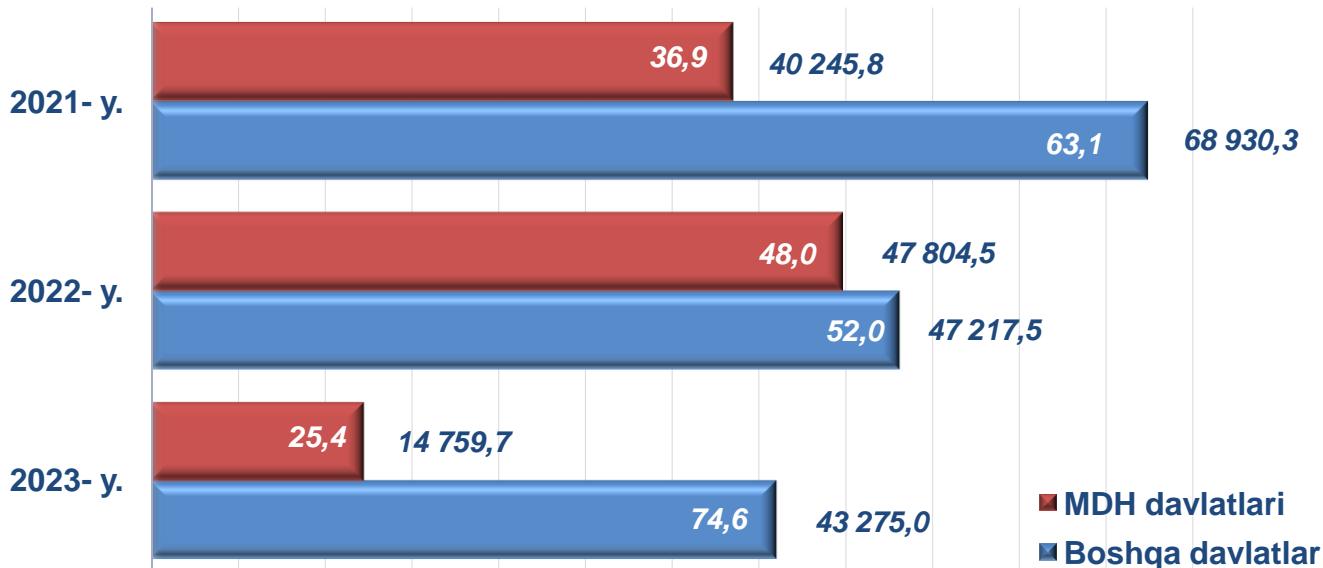
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	84,6	73,4
Kiyim-kechaklar va kiyim-kechak anjomlari	14,0	-
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar	2,0	59,5
Poyabzal	0,2	12,1
Sanoat tovarlari		
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	5 526,7	144,3
Cho'yan va po'lat	2 975,7	8,4
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	2 398,8	13,1 m.
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	495,7	114,1
Rezina buyumlari boshqa joyda tavsiflanmagan	253,7	56,4
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	77,4	55,6
Mantar va yog'ochdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	77,1	164,1 m.
Rangli metallar	18,7	2,2 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	14 474,8	93,1
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	3 741,6	107,2
Avtomobililar (xavo podushkalaridagi transport vositalari xam)	3 282,1	124,2
Metallni qayta ishlash mashinalari	2 066,9	2,3 m.
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	555,3	113,9
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	454,3	3,3 m.
Ma'lumotlarni avtomatik qayta ishlash uchun ish yuritish mashinalari va uskunolari	13,4	131,6
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni takrorlash uchun asboblar va uskunalar	4,2	18,5 m.

2023- yil yanvar-iyun natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **25,4 %** ni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan **22,6 %** ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, ming AQSH dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar-iyun oylarida viloyatimiz **40** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Pokiston, Qozog'iston, Turkiya, Tojikiston, Italiya va Rossiya Federatsiyasi) jami importning **3/4** qismini tashkil etdi.

RESPUBLIKA IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar-iyun, % da)

SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-iyun, yillar kesimida)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
XXR	19 009,4	13 620,7	49,0	71,7	3	1
Pokiston	19 878,2	12 419,7	3,3 m.	62,5	2	2
Qozog'iston	5 831,8	6 275,5	40,5	107,6	4	3
Turkiy	3 647,2	5 147,5	48,0	141,1	5	4
Tojikiston	3 384,3	4 327,5	148,9	127,9	6	5
Italiya	409,2	3 285,7	42,6	8,0 m.	17	6
Rossiya Federatsiyasi	36 147,6	3 134,7	2,6 m.	8,7	1	7
Niderlandiya	34,9	1 642,7	20,2	47,0 m.	29	8
Germaniya	802,0	1 640,7	15,9	2,0 m.	12	9
Hindiston	1 816,5	1 439,2	2,7 m.	79,2	7	10
Koreya Republikasi	980,4	702,4	179,0	71,6	9	11
Turkmaniston	565,0	596,1	138,1	105,5	15	12
Litva	1 471,5	558,9	10,1 m.	38,0	8	13
Ispaniya	3,1	540,3	-	176,3 m.	17	14
Afg'oniston	389,2	449,6	199,5	115,5	18	15
Eron	929,0	370,3	33,4	39,9	10	16
Polsha	86,0	348,1	138,3	4,0 m.	24	17
Xitoy, Gonkong MMR	53,0	327,8	120,5	6,2 m.	25	18
Belarus	240,6	309,2	34,6	128,5	21	19
Chexiya	267,5	185,7	21,2 m.	69,4	20	20

SURXONDARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2023- yil yanvar-iyun)

	Hajm Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Surxondaryo viloyati	58 034,7	58,3	100
Termiz sh.	24 545,1	97,8	42,3
<i>tumanlar:</i>			
Oltinsoy	1 535,0	56,5	2,6
Angor	1 001,8	4,0 m.	1,7
Bandixon	17,9	4,5	0,0
Boysun	455,5	33,0	0,8
Muzrabot	977,9	158,6	1,7
Denov	11 357,4	110,7	19,6
Jarqo'rg'on	3 150,6	68,6	5,4
Qumqo'rg'on	317,9	35,3	0,5
Qiziriq	1 060,4	16,4	1,8
Sariosiyo	2 695,4	9,1	4,6
Termiz	5 313,5	61,4	9,2
Uzun	3 029,8	105,4	5,2
Sherobod	2 005,1	111,1	3,5
Sho'rchi	571,4	14,9	1,0

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollari

Termiz sh. 24 545,1

Denov 11 357,4

Termiz 5 313,5

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollari

Bandixon 17,9

Qumqo'rg'on 317,9

Boysun 455,5

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Termiz shahri **42,3** % bilan **24 545,1** ming AQSH dollarini, eng quyi, Bandixon **17,9** ming AQSH dollarini tashkil etdi.